

Wéber Antal- díj 2024 **Valkai Csaba DLA**

Valkai Csaba DLA 1976

Tanulmányok

2000	Diploma - BMGE Építészmérnöki Kar
2006- 2009	Doktori Iskola - BMGE Építőművészeti Doktori Iskola
2015	DLA fokozat - Kiegészítések, a folytatás építésze c. disszertációval
2016- 2018	Urbanista Felsőfokú Szakirányú Továbbképzés - BME ÉPK - Abszolutórium

Szakmai közéleti tevékenység

2000- 2007	BÉK tagság
2007-	PMÉK tagság
2010-	SZÉPE, Szentendrei Építészet Egylet tagja
2022-	PMÉK küldött
2021-	Szentendre Város Önkormányzat Építészeti Tervtanács tagja
2023-	MÉSZ tagság

Fontosabb megépült munkák

2003	Ravatalozó, Tömörkény - Valkai Józseffel és Haviár Máriával
2004	Művészetek Palotája Fesztivál Színház, Budapest - Zoboki Gáborral
2007	Önkormányzati lakóépület, Budapest VIII. Práter u. 30-32. - Kis Péterrel és Tarr Ivettell
2010	Rácztűdő, Budapest - Dévényi Tamással, Kis Péterrel és Varga Anikóval
2012	Kékvölgy Waldorf Iskola, Pilisszentlászló
2014	Kalandpark bejárati építmény - Szeged
2017	Tályoló - Faépítészeti Installáció Tályán - Zelenák Fruzsínával (SZIE)
2021	B7 Lakóépület, Szentendre

Díjak

2009	Mies van der Rohe- Díj - shortlisted - Önkormányzati lakóépület, Budapest VIII. Práter u. 30-32.
2009	Ugo Rivolta Európai Építészeti Díj - Önkormányzati lakóépület, Budapest VIII. Práter u. 30-32.
2010	Brick Award 2010 - kiemelt dicséret - Önkormányzati lakóépület, Budapest VIII. Práter u. 30-32.
2010	Év Fiaatal Építész - Magyar Építőművészek Szövetsége
2011	ICOMOS- Díj - Rácztűdő, Budapest
2014	Vedres György Díj - Kékvölgy Waldorf Iskola, Pilisszentlászló
2016	Hollywood Építész Mustra' 16 - Fődíj - Zelenák Fruzsínával (SZIE)
2017	Hollywood Építész Mustra' 17 - Tokaj Hegyalja Fejlesztési Tanács Fődíja - Zelenák Fruzsínával (SZIE)
2022	Média Építészeti Díja, legjobb prezentáció - B7 Lakóépület, Szentendre

Oktatási tevékenység

2003 - 2011	BME ÉPK Lakóépülettervezési Tanszék - meghívott oktató
2009 - 2015	BCE Településépítészeti Tanszék - egyetemi tanársegéd
2015- 2016	BCE Településépítészeti Tanszék - egyetemi adjunktus
2016- 2017	SzIE Településépítészeti Tanszék - egyetemi adjunktus
2017- 2018	SzIE Településépítészeti Tanszék - egyetemi docens
2018	SzIE Településépítészeti Tanszék - mb. tanszékvezető
2022	BME ÉPK Középülettervezési Tanszék - meghívott oktató
2022-	BME ÉPK Exploratív Építészeti Tanszék - egyetemi adjunktus

Fontosabb pályázatok

2000	Művészetek Palotája, Budapest - I. díj, Zoboki Gáborral
2005	József Attila Színház Rekonstrukciója, Budapest - II. díj, Kis Péterrel
2005	Önkormányzati lakóépület, Budapest- I. díj, Kis Péterrel
2019	Városmajori Szabadtéri Színház, Budapest- díj - Fábíán Gáborral
2020	Jáki templom és környezete- II. díj, Dévényi Tamással és Kiss Lucával

Kiállítások

2003	I. Építészeti Biennalé Rotterdam - egyéni kiállító
2005	Emerging identities - East, Berlin - Kis Péterrel
2009	Collegi d'Arquitectes de Catalunya, Barcelona - Premio Mies van der Rohe - Kis Péterrel
2009	Fondazione Triennale di Milano - Premio Ugo Rivolta - Kis Péterrel
2010	Cite de l'Architecture et du Patrimoine, Paris -- Kis Péterrel
2010	Lichtenstein Palace, Wien - Brick Award 2010 - Kis Péterrel
2013	Szekko V - Szentendrei Építész Kiállítása
2014	I. Építészeti Nemzeti Szalon - Dévényi Tamással, Kis Péterrel
2014	BNV Magyar Építőművészek Szövetsége Stand
2022	MÉSZ V4 Visegrádi Négyek Építészeti Kiállítás - Budapest
2023	MÉSZ V4 Visegrádi Négyek Építészeti Vándorkiállítás - Prága, Krakkó, Pozsony, Kassa, Varsó
2024	III. Építészeti Szalon

Ravatalozó, Tömörkény 1998- 2003
Alkotótársak: Valkai József, Haviár Mária
Fényképek: Balázs Gábor

A Csongrád megyei település római katolikus ravatalozója a megyében több helyen is alkalmazott típusú alapján készült a 60- as években. A sötét, zord, családi házra emlékeztető épület eredeti továbbépítési szándéka egy könnyűszerkezetes előépítmény formájában merült volna ki, a jobb időkben történő kültéri ravatalozás megoldására. Ezzel szemben a megvalósult bővítés kapcsán a meglévő épület is jelentős mértékben átalakult: kiszolgáló funkciói korszerűsített alaprajzi elrendezés mellett visszafogottabb homlokzati megjelenítést kaptak, a ravatalozótér pedig sötét belső világától megszabadítva, átlátható, fény által átjárt portálokkal került lezárásra. A kiegészítéssel a ravatalozó tér megnyúlt és egyfajta kapuszerű építménnyé vált: kapuvá, a földi és mennyei lét határán.

A ravatalozó már az építés idején megosztotta a falu népét: amíg támadói az előépítmény feleslegessége és tökéletlen működése mellett kardoskodnak - *"ez még arra sem jó, hogy rossz időben megvédjen bennünket, hiszen átesik rajta az eső"*, addig pártolói a temetés, a búcsú transzcendenciáját helyezik előtérbe önös igényeikkel szemben. Az épület 2007- ben helyi védelem alá került.

ASZTOS MIHÁLY
1882. FEBRUÁR 12.
1958. MÁJUS 15.

CYÁSZÓLÁK CSALÁDJAI ÉS UNOKAI

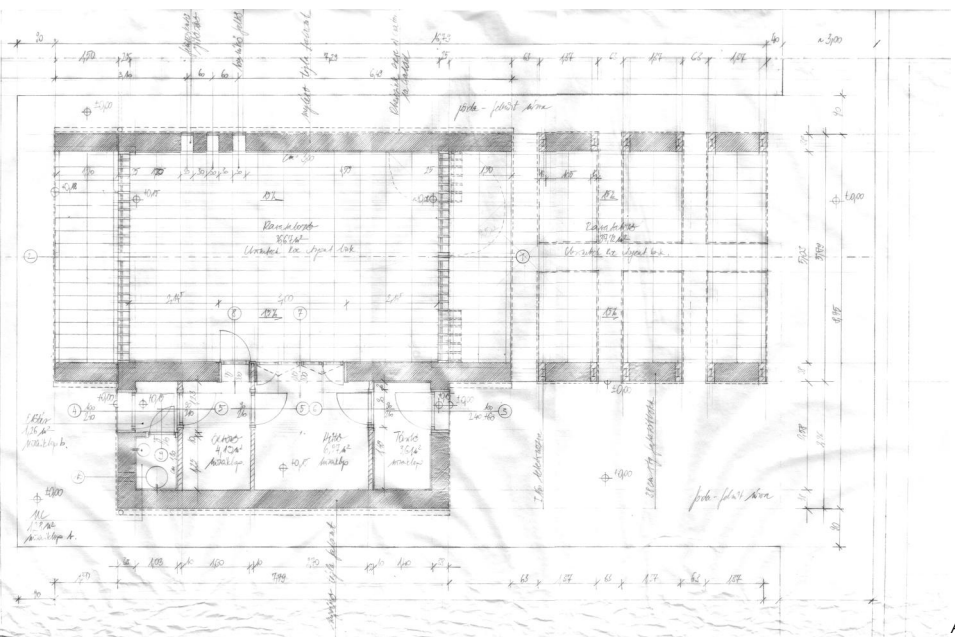
FÓTHI JENŐ
1901. MÁJUS 15.
1978. MÁJUS 15.

1901. MÁJUS 15.
1978. MÁJUS 15.

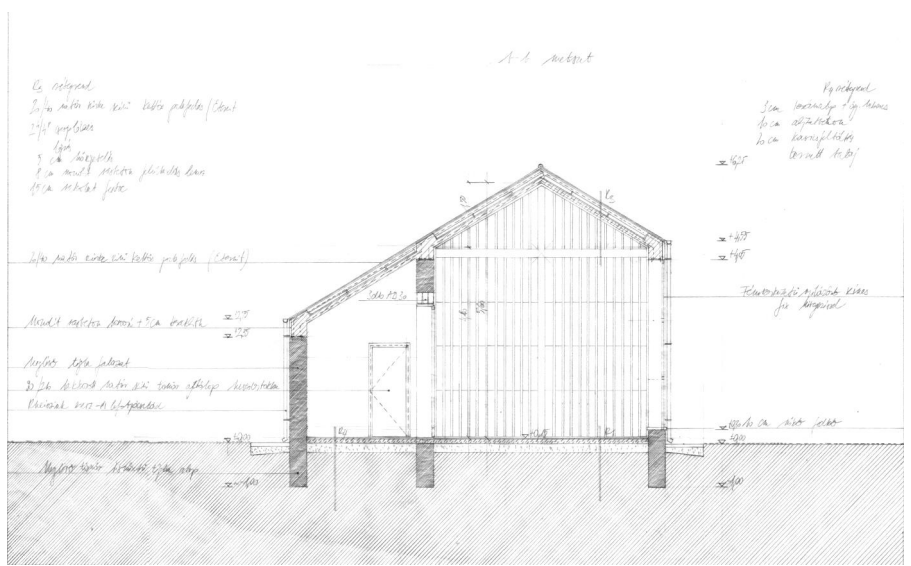
1901. MÁJUS 15.
1978. MÁJUS 15.

1901. MÁJUS 15.
1978. MÁJUS 15.

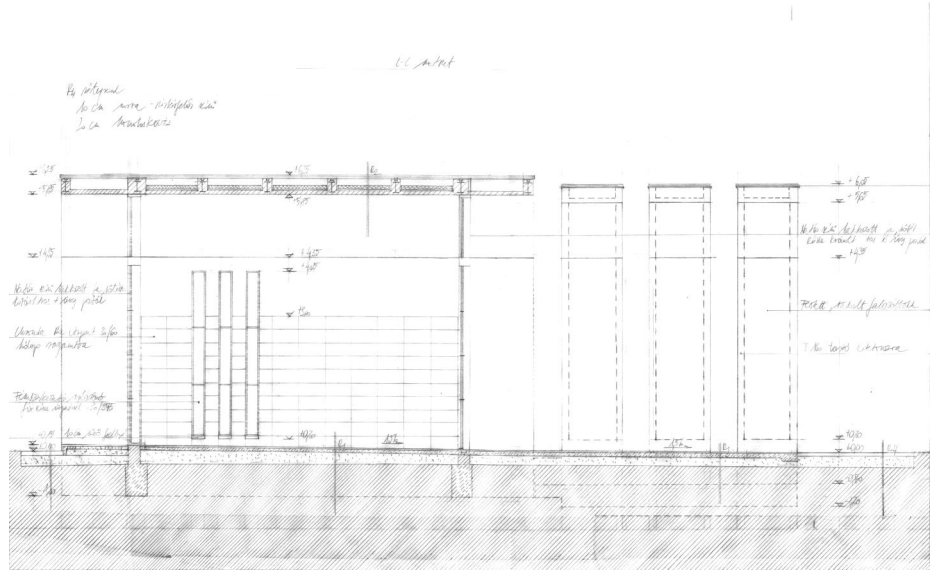
1901. MÁJUS 15.
1978. MÁJUS 15.

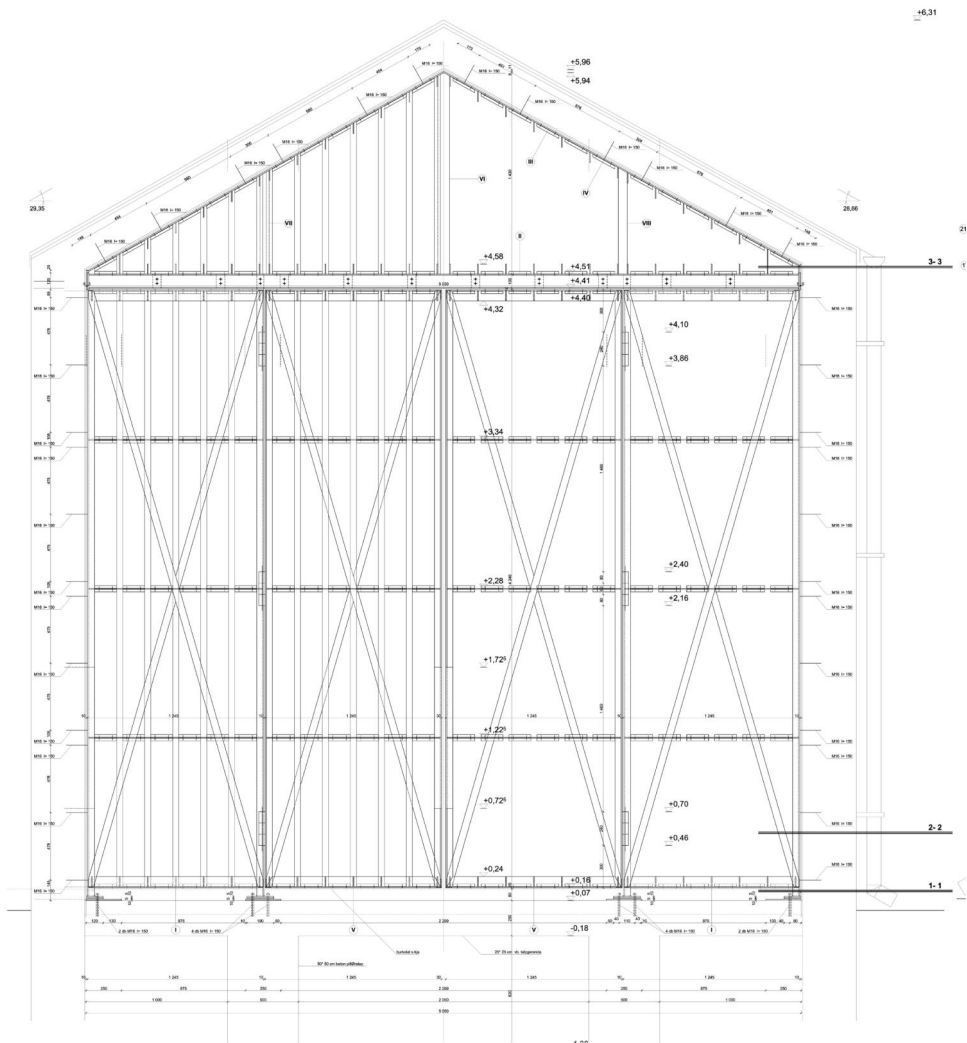
Alaprajz az átalakítás után

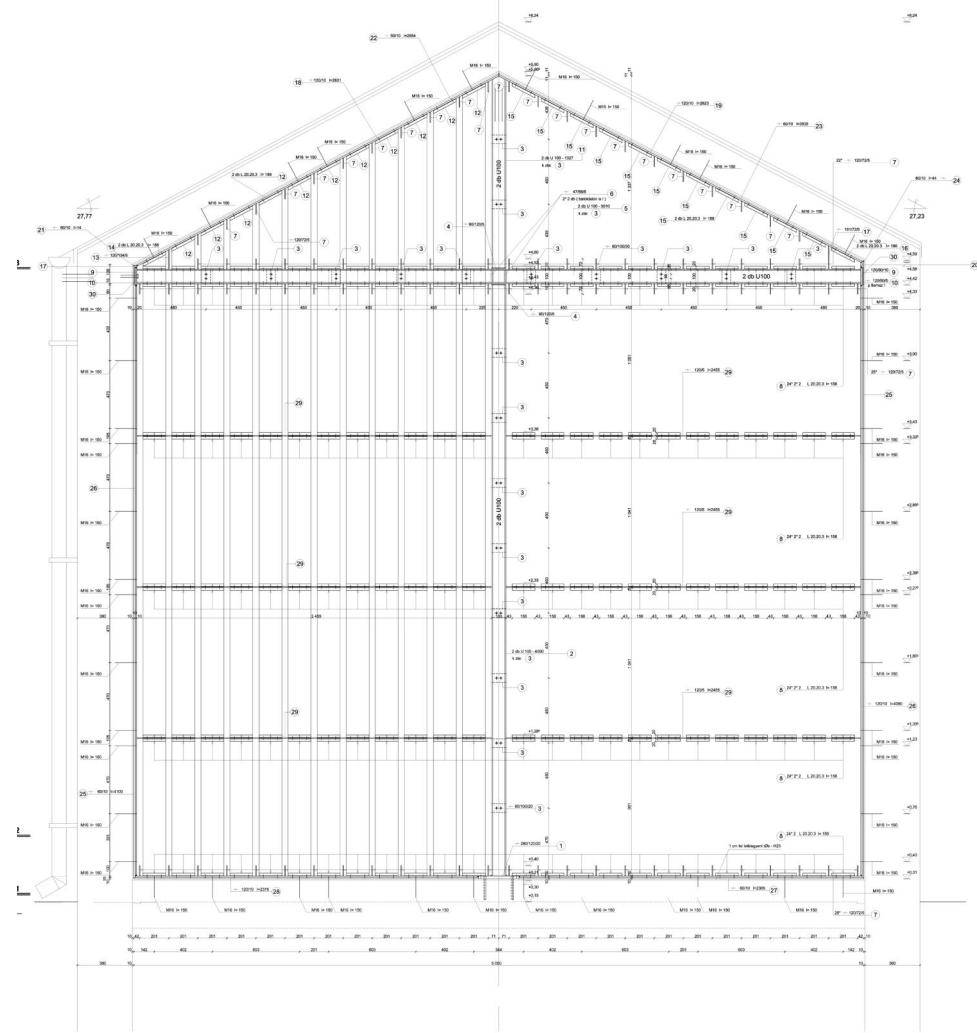
Keresztmetszet

Hosszmetszet

Nyló portál terve

Fix portál terve

TULKOS JÓZSEF
1914-1983
NEJE
BERKEZ Mária
1914-1996

STÓTH
BANKÓFÉNY
1924-1974

STÓTH
BANKÓFÉNY
1924-1974

Művészetek Palotája - Fesztivál Színház, Budapest 2000- 2004

Alkotótárs: Zoboki Gábor

Fényképek: Bujnovszky Tamás

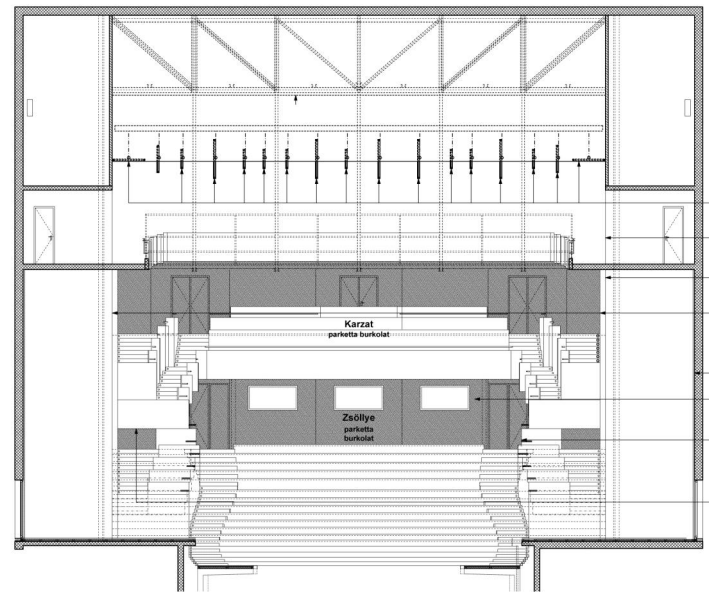
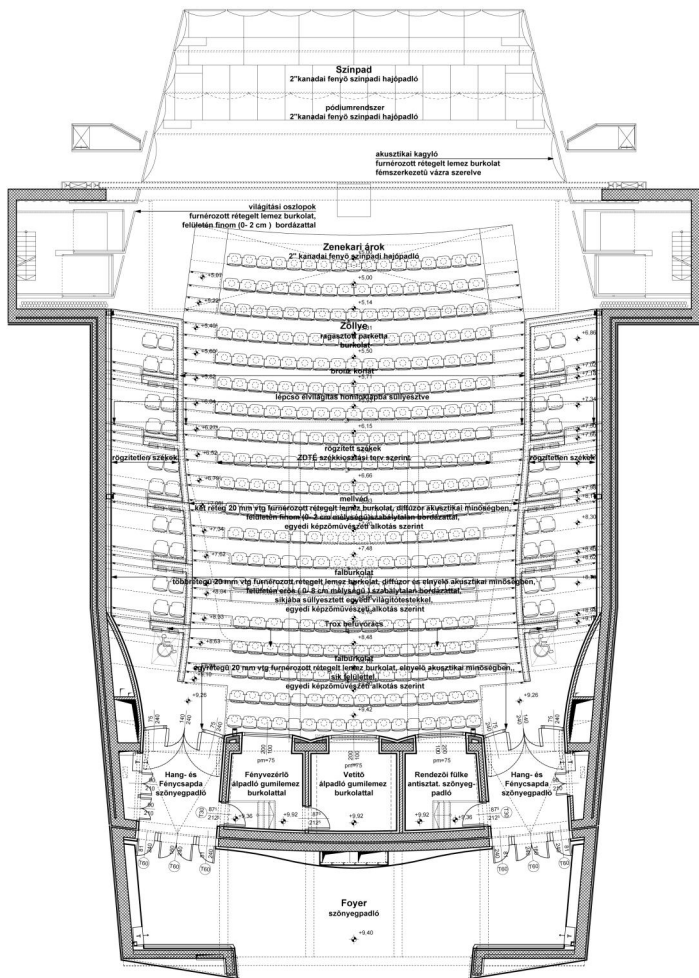
A mai Fesztivál Színház és a Bohém Étterem eredetileg a Hagyományok Háza intézményének adott volna otthont a Művészetek Palotája épületében. Az étterem helyén táncház és népművészeti kiállítótér, a földszinti nagy raktár helyén népművelő könyvtár (Lajtha László emlékszobájával), a tetőteraszra nyílóan kézműves műhelyek, a színházterem helyén pedig a Magyar Állami Népi Együttes táncszínháza valósult volna meg. Még a kiviteli tervek készítésekor és azok alapján végzett megvalósítás során is...

A nagyterem, felnyitható álmennyezeti panelrendszerével és mobilizálható akusztikai kagylójával kisebb komolyzenei koncertek és zenekari árkának adottságai alapján, közepes méretű komolyzenei háttérrel rendelkező színpadi művek befogadására is alkalmas, de kétségtelen, hogy erősen lejtő zsöllyesintű nézőtere és osztott, emeletes karzatszintű lelátója a magyar népzene komponált tánc mind tökéletesebb élvezetére szerkesztődött.

Az erőteljes, tiszta és testes zene vaskos belső követelt, melyet a tér teljes faburkolata határoz meg. Ambrus Sándor erdélyi szobrászművész alkotta magyar dió burkolópanelek a fák odvának karakterét idézik, míg husáng és vesszőszerűen bárdolt és bemetszett mintái az erdők mélyére visznek bennünket.

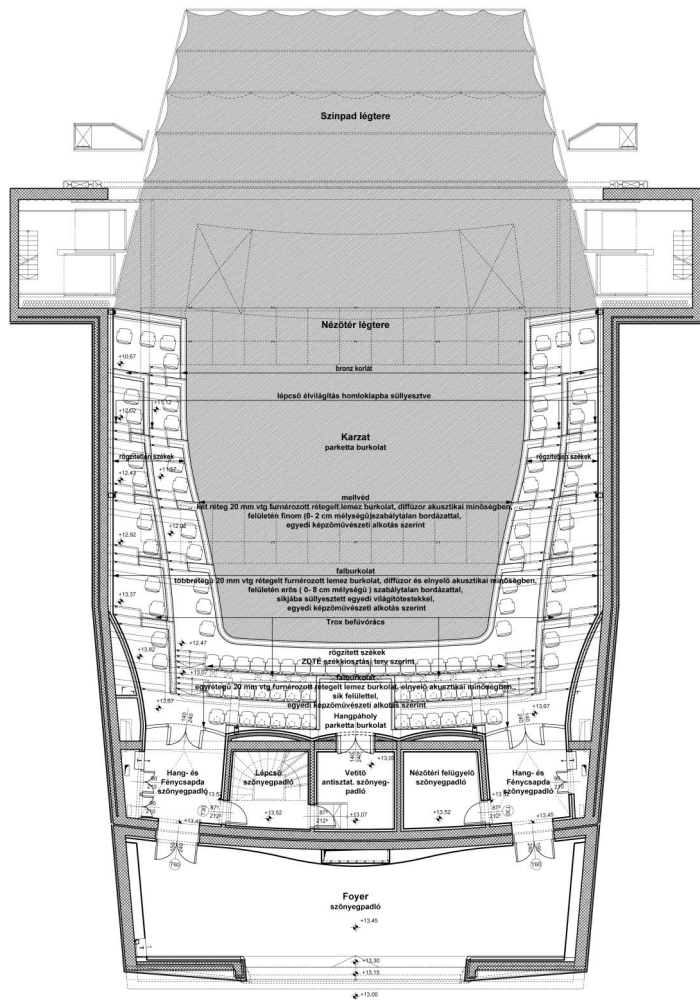

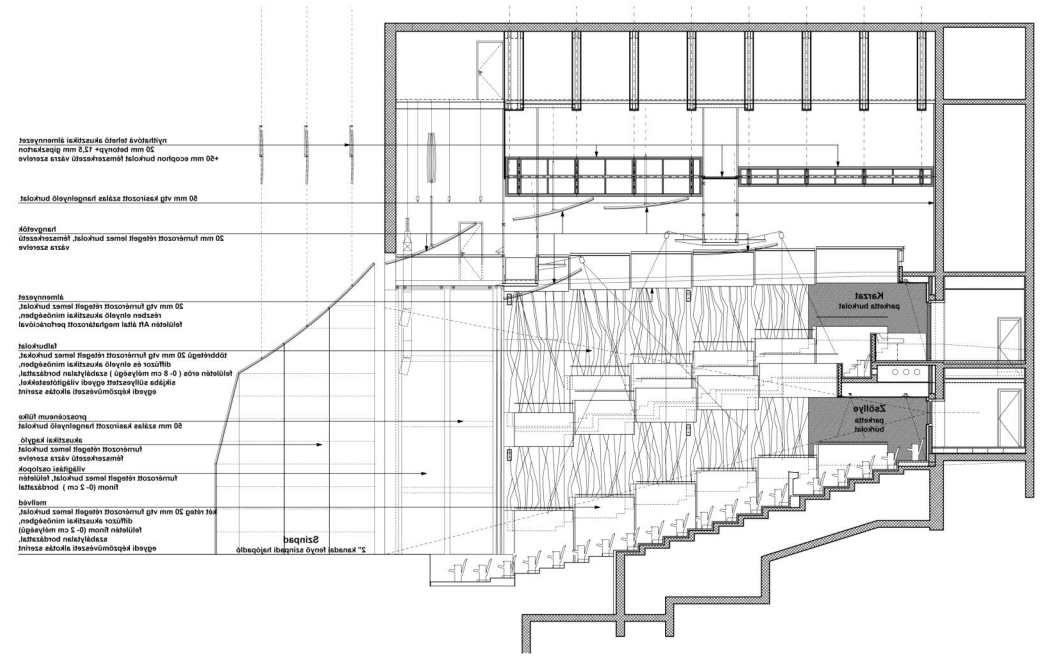
- nyithatóvá tehető akusztikai álmennyezet
20 mm betony + 12,5 mm gipszkarton
+ 50 mm ecsetlen burkolat
- 50 mm vtg kasirozott szilias hangelnyelő burkolat
- világítási oszlopok
furnérozott rétegelt lemez burkolat,
felületén finom (0-2 cm) bordázattal
- falburkolat
több rétegű 20 mm vtg furnérozott rétegelt lemez burkolat,
diffúzor és elnyelő akusztikai minőségben,
felületén erős (0-8 cm mélységű) szabálytalan bordázattal,
síkjába szilyszárt egyedi világításlámpák,
egyedi képzőművészeti alkotás szerint
- proscéniუმ ფილა
50 mm szilias kasirozott hangelnyelő burkolat
- falburkolat
egyrétegű 20 mm vtg furnérozott rétegelt lemez burkolat,
elnyelő akusztikai minőségben, sík felülettel,
egyedi képzőművészeti alkotás szerint
- melvéd
két rétegű 20 mm vtg furnérozott rétegelt lemez burkolat,
diffúzor akusztikai minőségben,
felületén finom (0-2 cm mélységű)
szabálytalan bordázattal,
egyedi képzőművészeti alkotás szerint
- álmennyezet
20 mm vtg furnérozott rétegelt lemez burkolat,
résben elnyelő akusztikai minőségben,
felületén ALT által meghatározott perforációval

Keresztmetszet

Zsölyesintzi alaprajz

Karzatszinti alaprajz

Hosszmetszet

- Árnyékvédő**
 Jól szigetelt, leltárolású, öntöltésű árnyékvédő
 méretezéssel mm 3,22 x 4,50 mm 02
 elválasztás a színházteremtől Jelőkud nortopoz mm 02
- Árnyékvédő**
 Jelőkud színházteremtől Jelőkud mm 02
 elválasztás a színházteremtől
- Árnyékvédő**
 Jelőkud színházteremtől Jelőkud mm 02
 méretezéssel leltárolású, öntöltésű árnyékvédő
 méretezéssel mm 3,22 x 4,50 mm 02
- Árnyékvédő**
 Jelőkud színházteremtől Jelőkud mm 02
 méretezéssel leltárolású, öntöltésű árnyékvédő
 méretezéssel mm 3,22 x 4,50 mm 02
- Árnyékvédő**
 Jelőkud színházteremtől Jelőkud mm 02
 méretezéssel leltárolású, öntöltésű árnyékvédő
 méretezéssel mm 3,22 x 4,50 mm 02
- Árnyékvédő**
 Jelőkud színházteremtől Jelőkud mm 02
 méretezéssel leltárolású, öntöltésű árnyékvédő
 méretezéssel mm 3,22 x 4,50 mm 02
- Árnyékvédő**
 Jelőkud színházteremtől Jelőkud mm 02
 méretezéssel leltárolású, öntöltésű árnyékvédő
 méretezéssel mm 3,22 x 4,50 mm 02

Önkormányzati lakóépület Budapest 2005- 2008

Alkotótársak: Kis Péter, Tarr Ivett

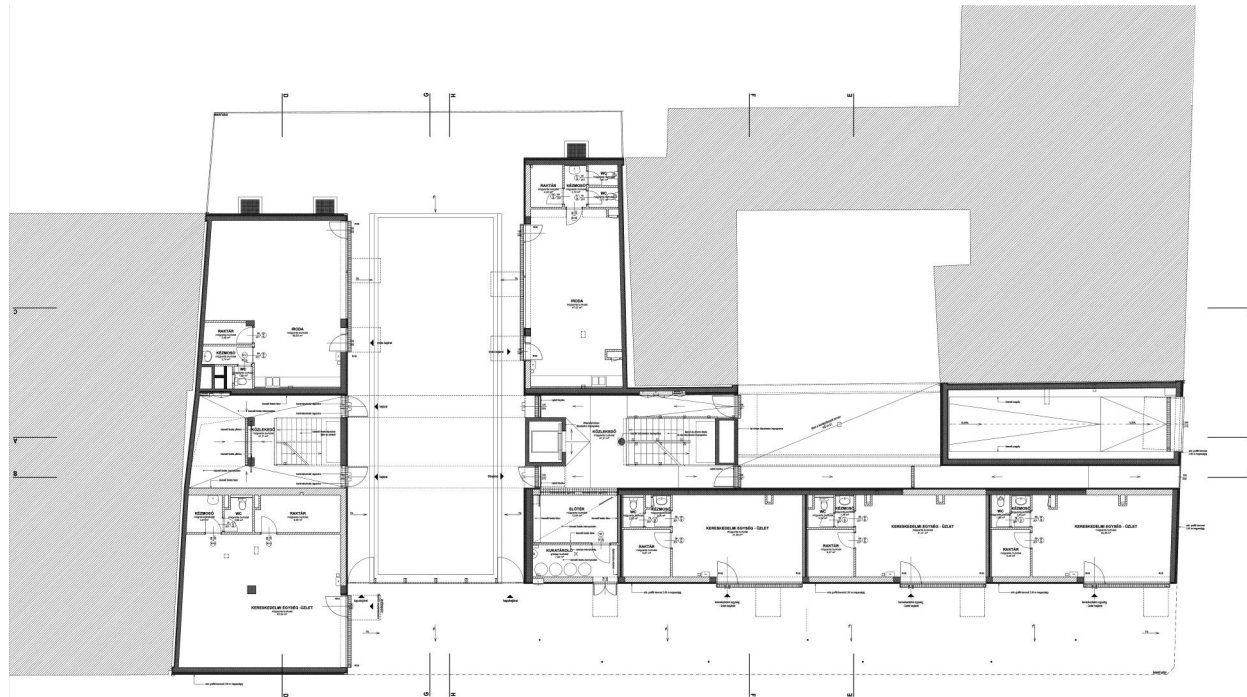
Fényképek: Batár Zsolt, Németh Dániel

A Corvin- Szigony Project elő- és utómunkálatai között a Józsefvárosi Önkormányzat a kerület öt telkére öt neves építésziroda meghívásával nyílt pályázatot hirdetett a Project áldozatául esett bérházak lakás - pótlására. A Práter utca 30- 32 nyertes terve esetében ez szemben a Project implantátum - habitusával az épített és nem épített környezet respektumaként jött létre: a beépítés három, szomszédokkal érintkező tömbje azok tűzfalának továbbépítésével - *homlokzatosításával* - míg a negyedik a Nagytemplom utca karakteres párkánymagasságának továbbvitelével született. A tömbök között kifeszülő közlekedő rendszer vegyíti a kerületfüggő folyosós és fogatolt bérház-archetipusait. A beépítés Práter utca felőli visszaléptetése, valamint a tömbbelső felnyitása kísérlet a hagyományos budapesti nagyvárosi lakótömb karakter élhetőbbé tételére.

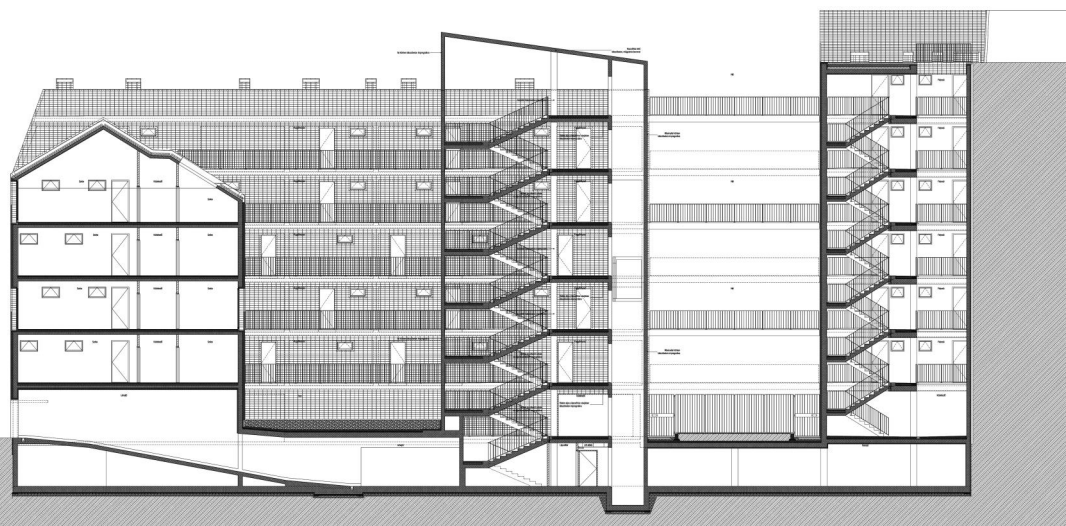

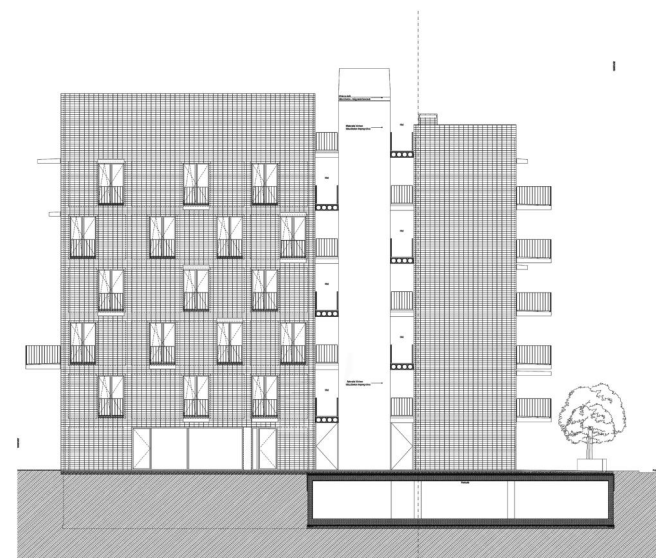

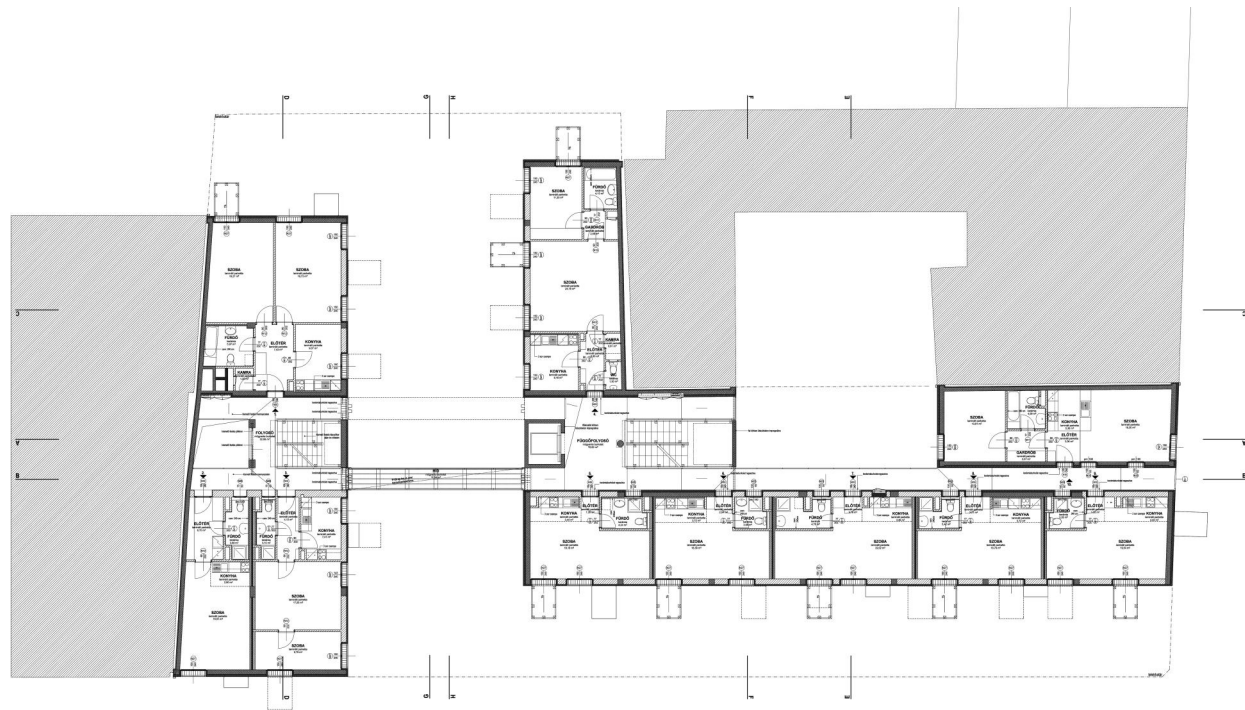
Földszinti alaprajz

Hosszmetszet

Metszet a hidakon át

Általános szintű alaprajz

Metszet a hidakon át

Práter utca felőli homlokzat

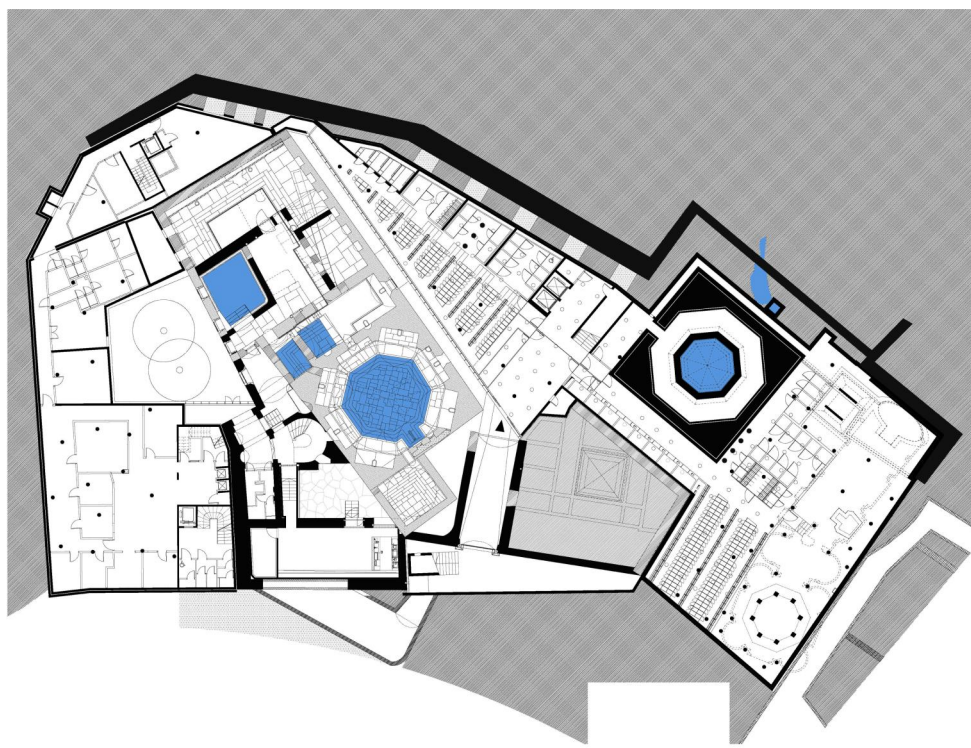
Rácz Fürdő rekonstrukciója és fejlesztése Budapest 2007- 2010, 2022-
Alkotótársak: Dévényi Tamás, Kis Péter, Varga Anikó
Fényképek: Bujnovszky Tamás

A török, barokk, klasszicista és eklektikus korú fürdő elemeket egybegyűjtő unikális együttes komoly világháborús sérülései mellett, a Hegyalja út nyomvonalának meghúzásakor veszítette el korabeli teljes kiépítésének formáját. Az évszázadok nyomán az egyes fürdőterek is jelentősen átépültek, melynek során például a török kupolatérre a barokkban komplett emelet és azt záró magastetős fedélszék került. A torzóként meredező műemlék utolsó rongálását azonban a Ráckert mulató bezárásakor e fejlesztés első - bennünket időben megelőző - hulláma jelentette: az Ybl- féle Zuhanycsarnok utolsó faldarabjait a fürdőfejlesztés nagyreményű száll- csatlományának előcsarnoka "nyelte magába".

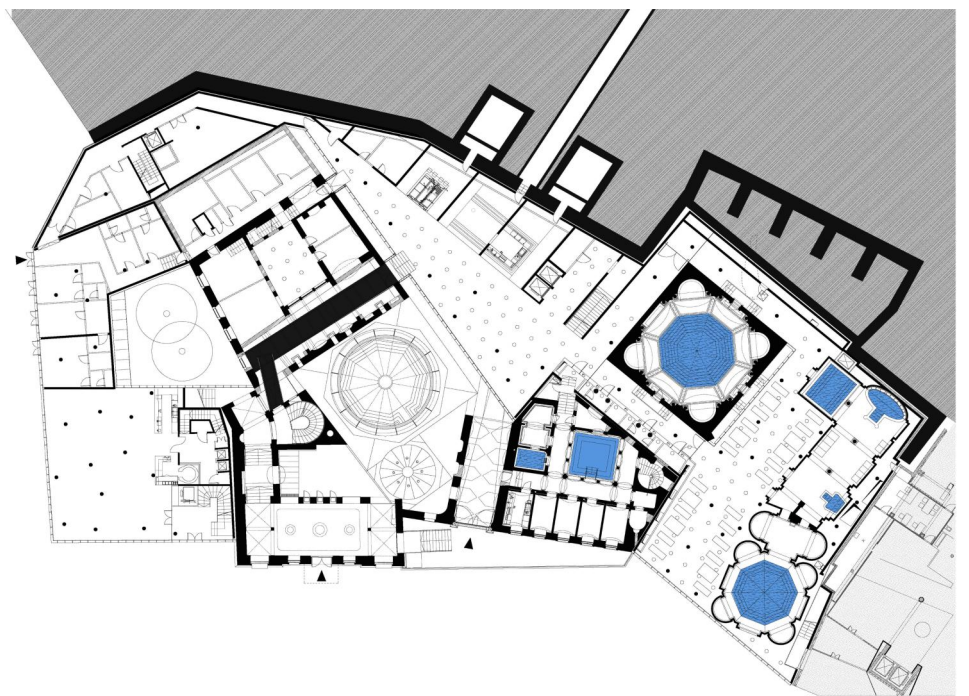
A szoliter történeti csarnokok közötti koherens térbeli rendszer kiépítésére a kortárs beavatkozás vállalkozott, figyelembe véve a régebbi idők beépítési intenzitását és volumenét. Ennek során a műemlékeket megtisztította a ráakódott rétegeitől és visszaállította azok eredeti állapotát, s így, többek között, a török kupola ólomlemez fedésével 250 év után került ismét napvilágra. A fürdőtermek átfogó szerkesztési jellemzője, függetlenül az építési kortól, a felülről jövő éteri fény, ami sajátos karaktert kölcsönöz a belsőnek. A kortárs kiegészítés ezért, számolva a program adta többszintességgel, szitaszerűen perforált vasbeton lemezekkel dolgozik, a hasonló hatás elérése érdekében.

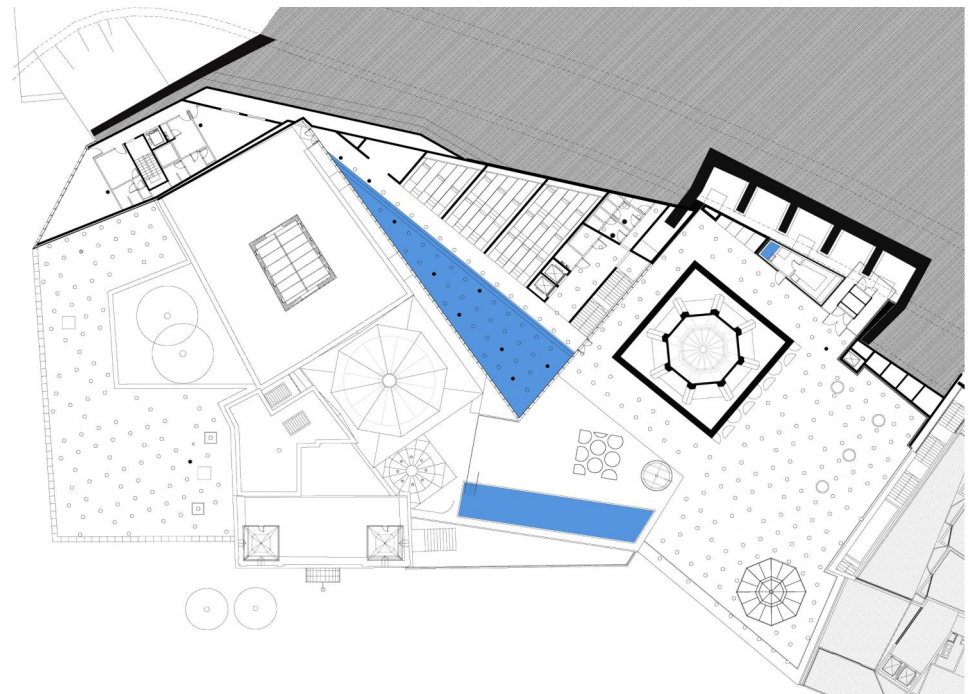
Pincszinti alaprajz

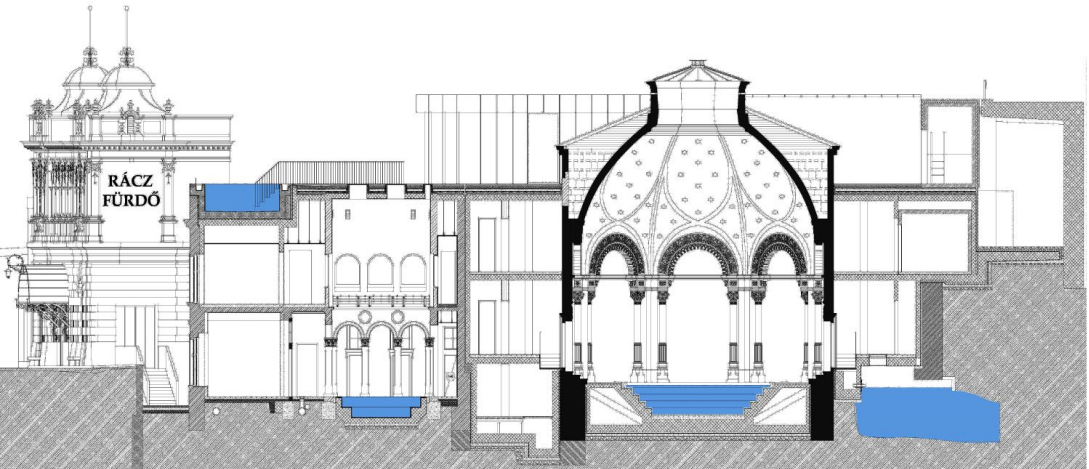
Földszinti alaprajz

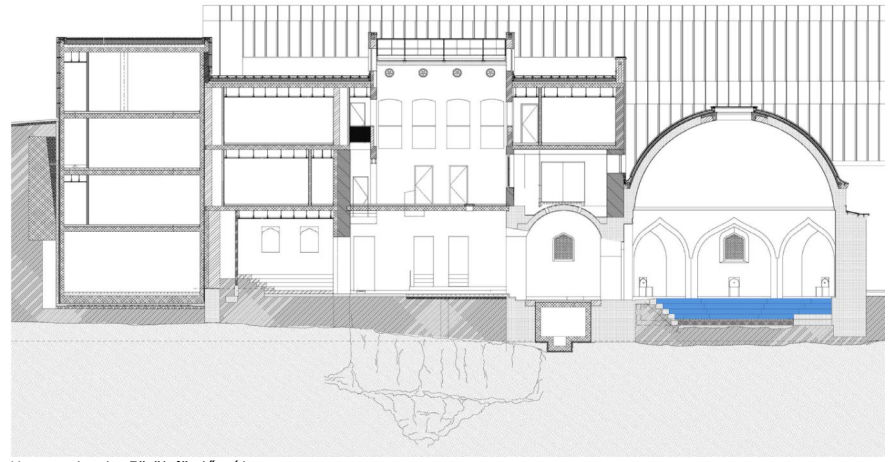
I. emeleti alaprajz

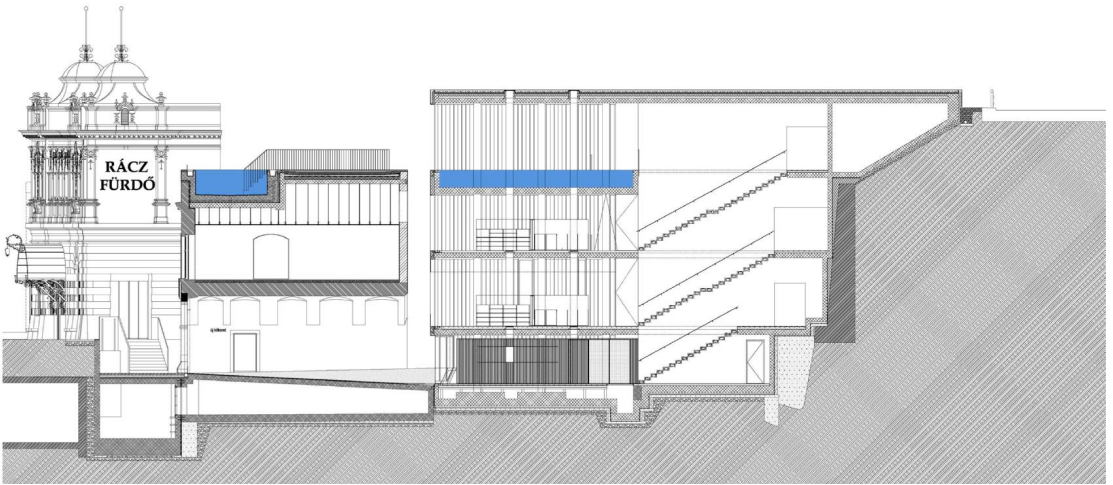
II. emeleti alaprajz

Keresztmetszet a Fiórafürdőn és az Ybl melegvizes csarnokon át

Hosszmetszet a Török fürdőn át

Keresztmetszet a Barokk Kapualjon és a Szitán át

Hosszmetszet a Zuhanycsarnokon át

RÁCZ-FÜRDŐ

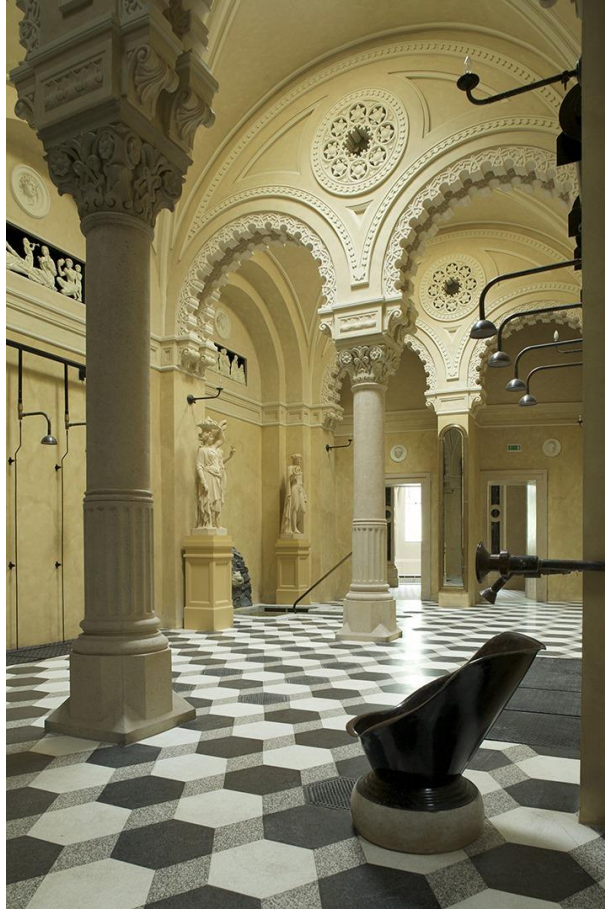
ÁSVANY GÖZ-FÜRDŐ

RÁCZ-FÜRDŐ

URI GÖZFÜRDŐ

NŐI GÖZFÜRDŐ

STEIN WÄNNEN DAMPF MINERAL
EISEN-MALZ-BÄRISCHE BÄDER

Kékvölgy Waldorf Iskola Pilisszentlászló 2010- 2012

Fényképek: Batár Zsolt

Fontos, a település életét is hosszútávon meghatározó kulturális- oktatási épületeket *nem illik* annak szélén megvalósítani, különösen egy völgyben megbúvó, a magból a szurdok irányába utcákkal , mint finom csápokkal nyújtózkodó organikus település- képződmény esetében. A külpontosság torzulásokat indukálhat, s ezek vissza nem fordítható roncsolásokatt okozhatnak a szövetben. Pilisszentlászló e tekintetben azonban egyedi képet mutat. A középkori falun túl, ám attól nem messze lévő dombtetőn, az Árpádok idejében vadászkastélyt emeltek, melyet feltehetőleg IV. Béla a magyar alapítású pálos rendnek ajándékozott. A rend, Boldog Özséb vezetésével az együttest templom építésével, monostorrá alakította át, amit aztán a török, a faluval egyetemben, földig rombolt. Az 1700- as évek elején betelepített szlovák családok aztán a romokból templomot emeltek. A falu szép lassan "felkúszott" az Isten házához.

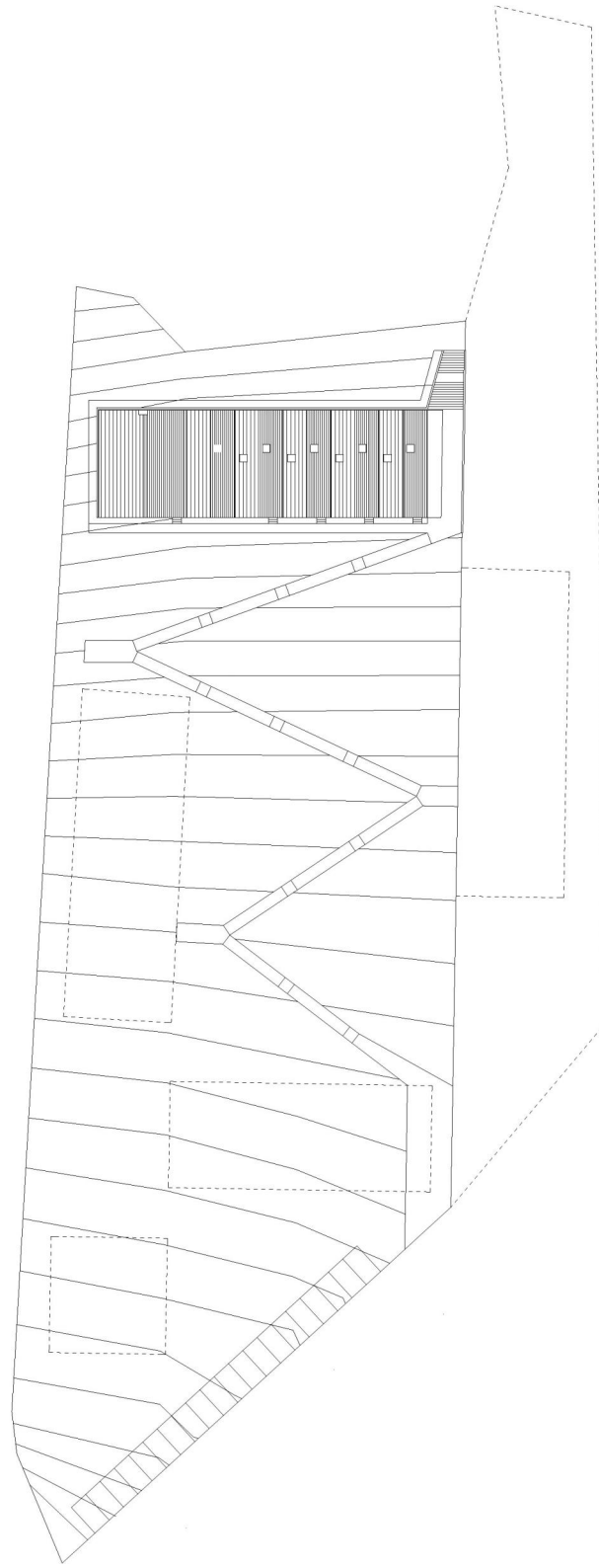
A Waldorf iskola ezért bátran vállalja helyét, sőt, pozicionálásával és telepítés- képével igyekszik valamit elmesélni az 1000 éves falu különös történetéről. A teljes kiépítéskor az épületelemekből álló intézmény, hasonlóan a korabeli monostorhoz, egy udvar köré szerveződik, de belső működésében éppen annak *kifordítottját* építi meg: míg a klerikális ház cellái, mint elvonuló terei az udvart szegélyező kerengőről nyilván a három égtáj irányába tekintenek, addig az oktatási intézmény darabjait kiszolgáló folyosói azok külső gyűűjébe kerültek, hogy a termek, mint haszonterek, az udvar felé orientálódhassanak.

Az épület alaprajzi és téri szervezésből következően a zibongó, mint elosztó tér részben földbe nyomott aulaként jelenik meg. Támfalként működő hosszfalában a magasra pozicionált ablakok alatt ezért az öltöző felületek belsőépítészeti szervezése, valamint a tér felett hullámszó tetőbe épített felülvilágítók sora a földben levés frusztrációit igyekszik oldani. A tantermek, mint műtermek néznek a belső udvaron túl a szemben futó hegygerinc sziluettjének vonalára. Szintén később épülő, lelátó karzat alatt parkoltatható, kihúzható lelátójával színházteremmé alakítható a táncművészetek tan- és bemutatóterme.

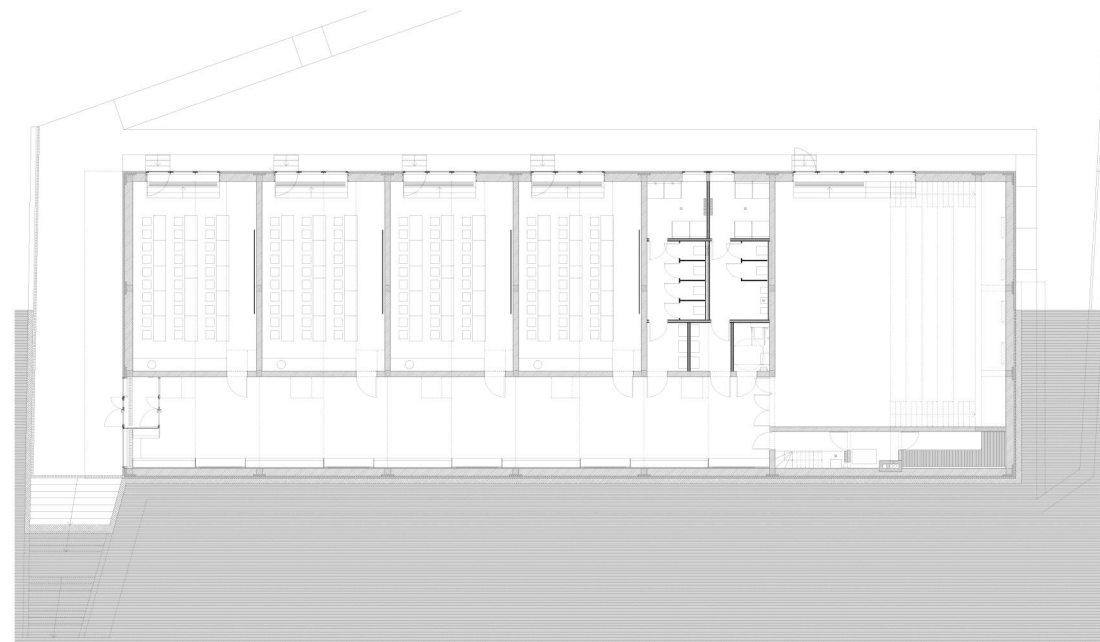

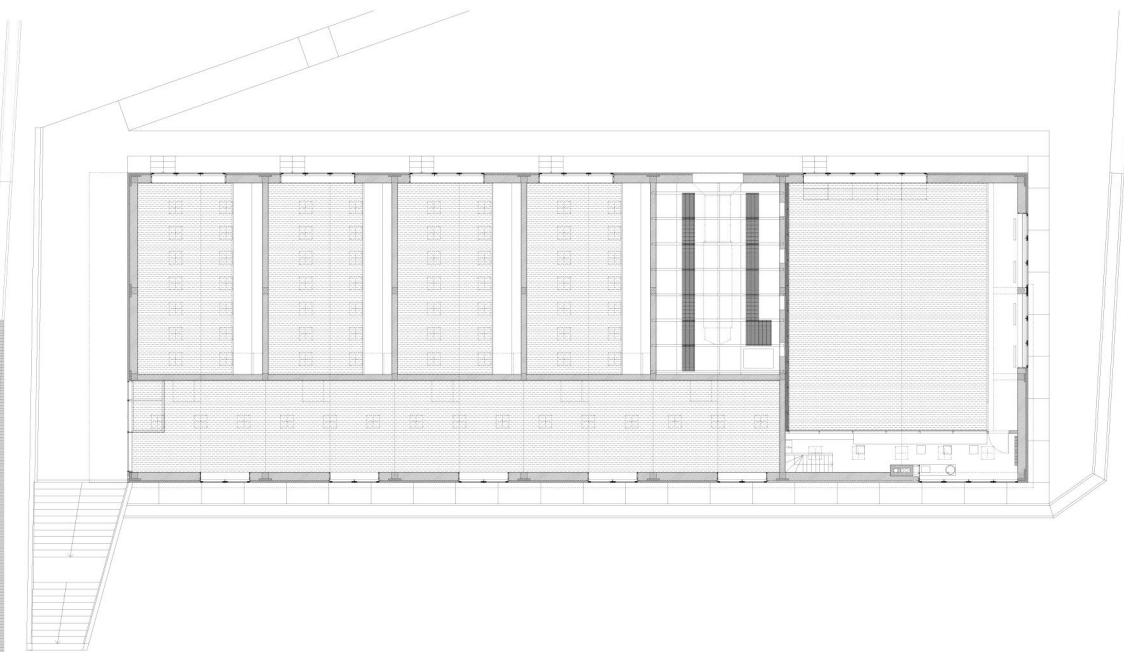
Helyszínrajz

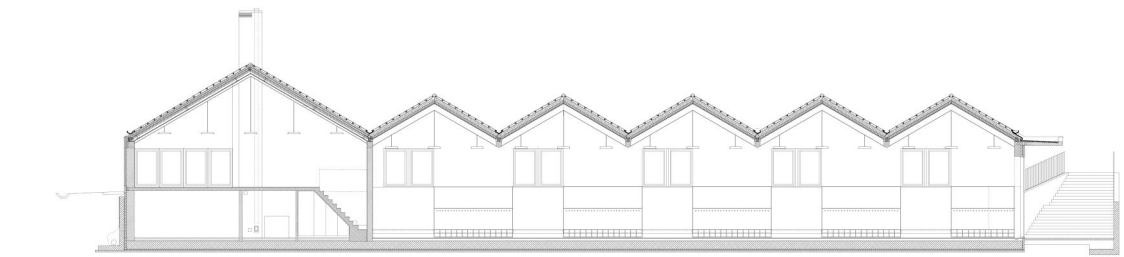
Földszint alaprajza

Galériaszint alaprajza

Hosszmetszet a tantermeken át

Hosszmetszet a zibongón át

Lakóépület Szentendre 2017- 2021

Fényképek: Danyi Balázs

HOL LEHET JÓL MESÉT ÍRNI?

Megismerve a ház történetét, az anyagi kényszer szülte, az épülettömeget is formáló döntéseket, olvasva a korábbi recenziókat, és a látva a fontossá vált régi pismányi képeslapot, először úgy éreztem, hogy nekem már nem maradt mit elmondani, mások már minden fontosat leírtak. Szerencsére eszembe jutott az a furcsa érzés, ami akkor fogott el, amikor a nappali tolóajtaja teljes szélességben kinyílt, és a kertet figyeltem az étkezőasztalnál ülve.

„Meg akarok elégedni annyival, hogy a problémámról alkotott képek nyomába eredek, aztán minden esetben szó szerint képbe helyezem magam, és lehetőleg szívtelenül minden zegét-zugát körül rajzolom szavaimmal. Érzésnek elég nekem annyi, hogy a képben vagyok (ülök).”^x

A még félig kész utcaszínti épület egyszerű képlet, teljesen kinyílik a látványra, valódi panorámát^{xx} nyújt majd lakóinak, de más mondanivalója igazából nincs. Miközben ez a felső tömeg kitágul, az alsó, hozzá alkalmazkodó ház szélessége viszont csökken, mert mind a kettő követi a telek szabálytalan alakját. Ennek a szűkülésnek az eredményeként lent teljesen más a környezet, a világ érzékelése, független attól, hogy magassági értelemben hol áll az épület. Ami a lenti teraszról, vagy a nappaliból látható, az tulajdonképpen be van keretezve. Ha kimerevítjük a pillanatot, akkor egy képzeletbeli, majdnem perspektívikus „képben” ülünk, amibe újra és újra be lehet lépni, és amiből persze bármikor ki is lehet lépni, ha meguntuk, vagy szólít bennünket a kötelesség...

A helyzet évszakonként változik, nyáron szinte mindent kitakarnak a lombok, csak a 11-es út morajlása hallatszik, így a látvány a kertre korlátozódik, ami a bokrok, sövények és madarak között különleges módon válik bensőségessé. Az év másik felében, ha lehullottak a levelek, a város és a folyó tájképe is látszik, a kert vége valahol a messze, a horizont felett lebeg.

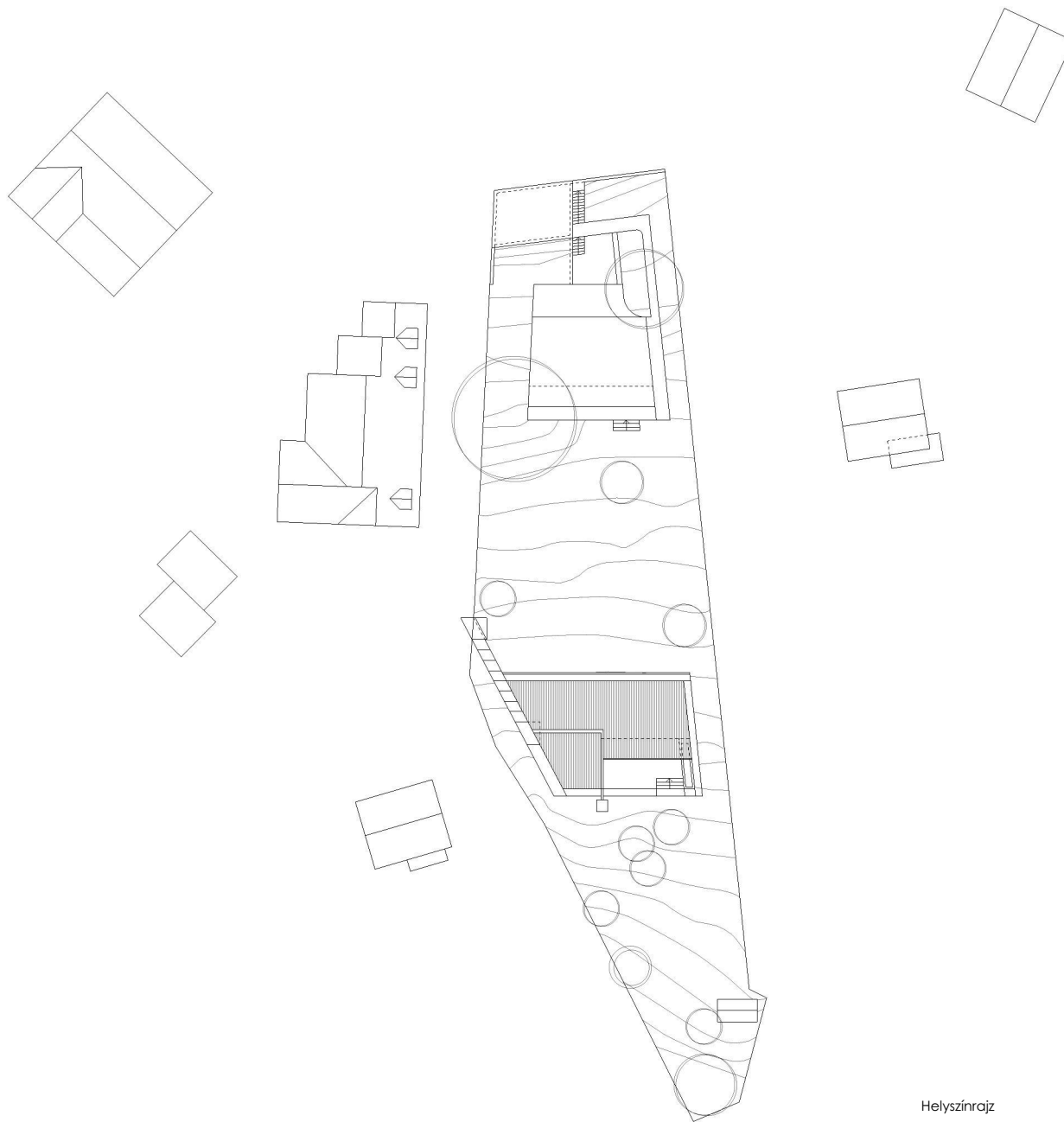
Handkéval ellentétben persze itt a körül rajzolás nem szavakkal, hanem falakkal és bútorokkal történt meg és egyáltalán nem szívtelenül, sőt! Nem csoda, hogy így van, ennek az épületnek meseírásra is alkalmasnak kellett lennie...

^xPeter Handke: Kísérlet a fáradtságról Typotex 2022 (Versuch über die Müdigkeit) pp21.

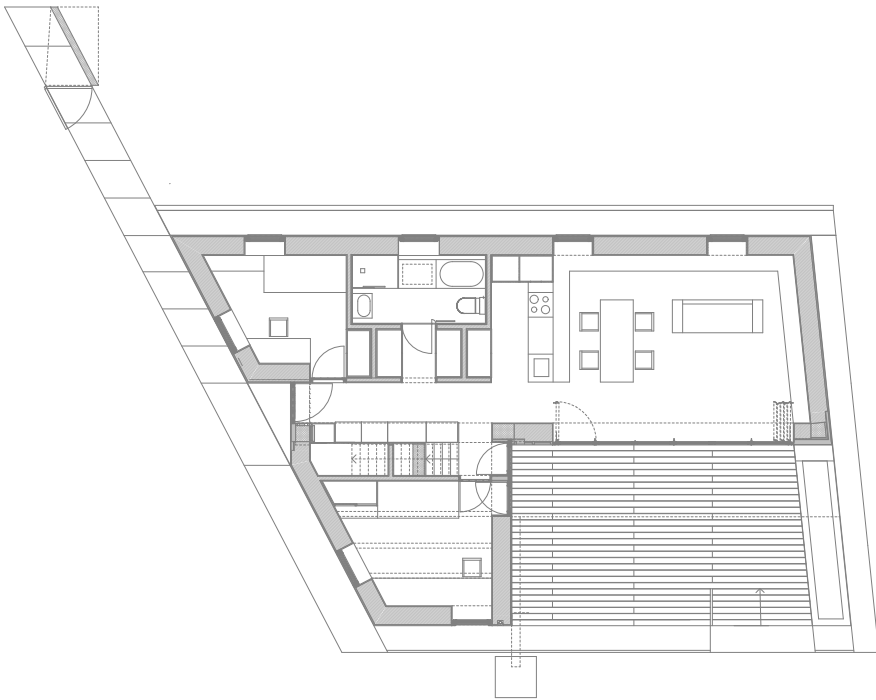
^{xx}görög eredeti: pan (teljes) + horama (látvány)

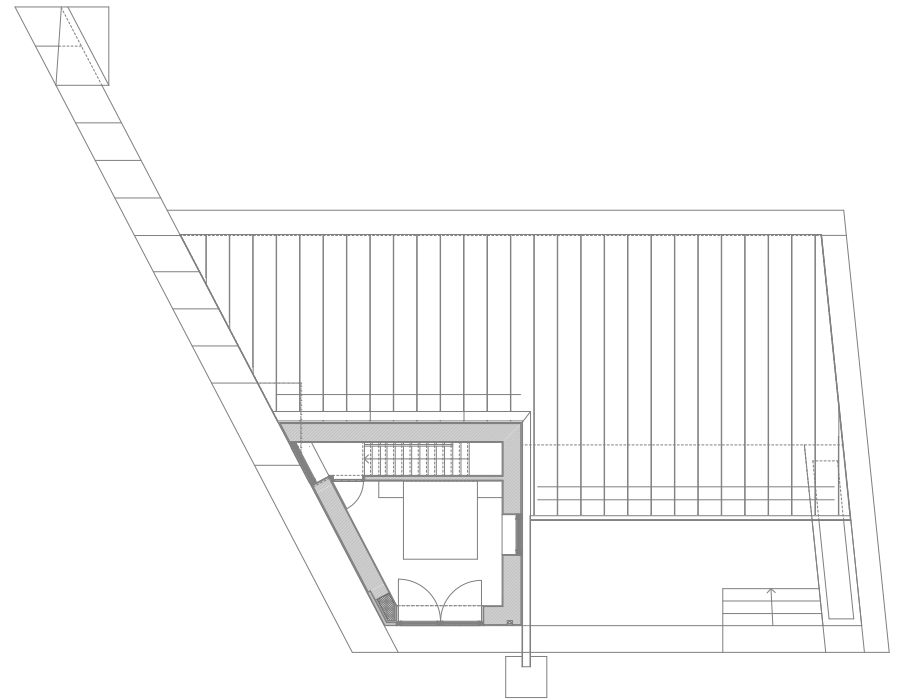

Helyszínrajz

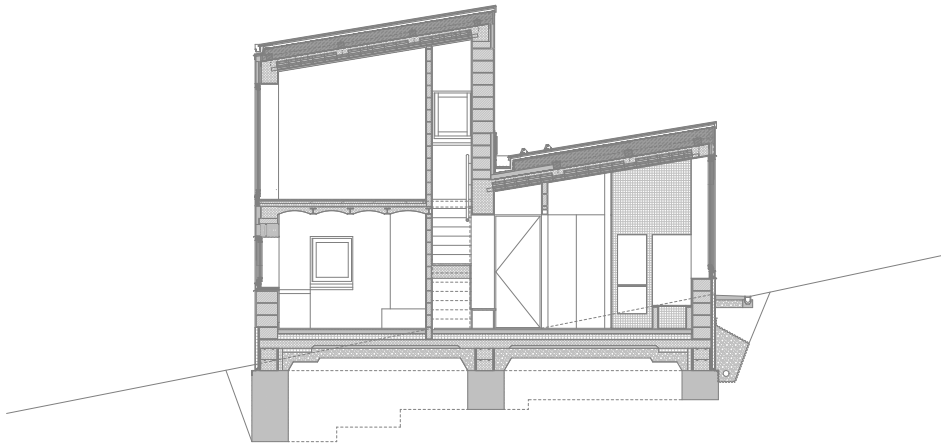

Földszint alaprajza

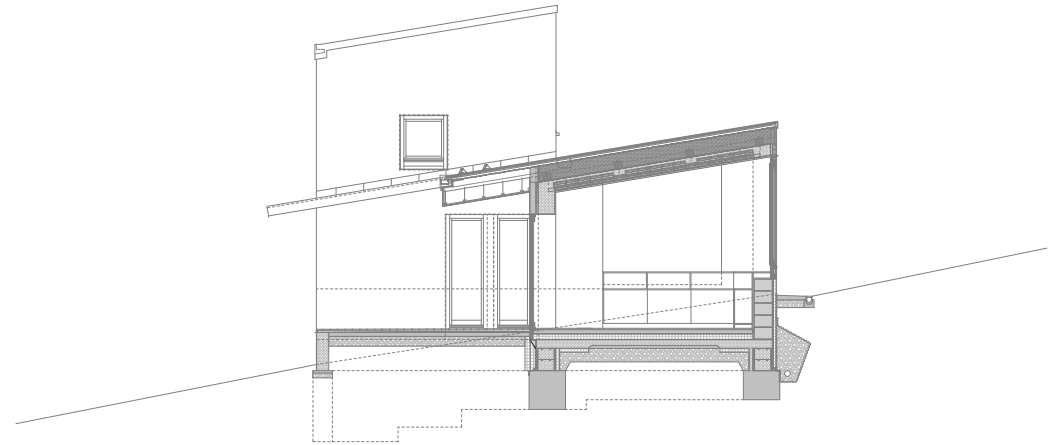

Emelet alaprajza

Keresztmetszet a hálókön és a fürdőn át

Keresztmetszet a lakótéren és a teraszon át

